

likovna jesen

likovna jesen

sombor

salon muzeja savremene umetnosti
beograd
pariska 14
jul—avgust 1978.

Malo je kulturnih manifestacija koje se mogu pohvaliti tako dugom i bogatom tradicijom kao somborska »Likovna jesen«. Osnovana 1961. godine kao »Stalna izložba savremene jugoslovenske umetnosti«, ona je ta bitna svojstva sadržana u samom nazivu — stalnost, savremenost i jugoslovenstvo — brižljivo negovala tokom proteklih osamnaest godina i zadržala neizmenjena do današnjeg dana. Nije bilo kriza i kolebanja, uspona i padova. Ozbiljnost i objektivnost bile su jedine obaveze postavljane pred članove umetničkih saveta i žirija. Radilo se stručno i profesionalno, promišljeno i odgovorno, sa ciljem da se svake godine da »Jugoslavija u malom«, bilo u okviru jedne generacije, određene aktuelne tendencije ili umetničke tehnike kao što su crtež, akvarel i tapiserija, bilo u znaku aktuelnog trenutka tekuće godine. Milan Konjović bio je inicijator ideje o osnivanju i dugogodišnji upravnik a sada je doživotni predsednik Umetničkog saveta »Likovne jeseni«. Njegov lični autoritet izborom se prenosi na saradnike a sa njih i na same izložbe. Abecedar učesnika na dosadašnjih sedamnaest održanih »Likovnih jeseni« mogao bi da posluži kao podsetnik za pisanje jedne selektivne istorije savremenog jugoslovenskog slikarstva i crteža.

Na I likovnoj jeseni održanoj 1961. pod nazivom »16 savremenih slikara«, našla se na okupu starija generacija: S. Aralica, J. Bijelić, N. Gvozdenović, P. Lubarda, M. Milunović, Zora Petrović, M. Konjović, L. Ličenoski, O. Herman, Z. Šulentić, M. Tartalja, F. Šimunović, S. Šohaj, G. A. Kos, O. Postružnik i M. Sedej. U društvu ravnopravnih teško je odabrati najbolje, zato se i pribeglo principu otkupa umesto uobičajenog nagrađivanja. Bio je to, ujedno, i začetak buduće kolekcije. Prve inventarske brojeve u fondu »Likovne jeseni« nose otkupljene slike Gvozdenovića, Kosa, Lubarde, Milunovića, Zore Petrović, Šimunovića, Tartalje i tri poklonjene grafike Maksima Sedeja.

Godine 1962. kao II likovna jesen organizovana je izložba »27 savremenih slikara«. Iza tog prividno bezazlenog naziva krila se jedna od prvih izložbi apstraktne umetnosti u našoj zemlji. Zbog njenog značaja za savremenu istoriju navodimo kompletan popis izlagača: J. Ač, M. Bajić, Slava Bogojević, V. Božičković-Popović, M. Marković, Z. Pavlović, Mića Popović, Branko Protić, V. Todorović, A. Jemec, B. Meško, R. Kotnik, F. Majer, S. Kregar, B. Baretić, B. Dogan, I. Kalina, J. Knifer, M. Horvat, E. Murtić, B. Omčikus, S. Perić, R. Sablić, A. Srnec, F.

Kulmer, Ž. Turinski i L. Vozarević. Otkupi su i ovoga puta zamenili nagrade i fond se obogatilo slikama Ača, Horvata, Jemeca, Pavlovića i Vozarevića.

U okviru III likovne jeseni 1963. održan je »I trijenale savremenog jugoslovenskog crteža«, koji je prethodio bijenalima crteža u Zagrebu i Rijeci, a naporedo sa njim i izložba »Jugoslovenska sitna plastika«. Prvi put u istoriji »Likovnih jeseni« pojavljuju se nagrade. Za crtež, nagrade su dobili F. Mihelić, V. Veličković i M. Nikolajević, a za sitnu plastiku K. A. Radovani. Na listi otkupa našla su se imena F. Vaića, N. Gvozdenovića, A. Bešlić (skulptura), M. Vitorovića, Lj. Sokić, Petrika Pala, I. Tabakovića, K. Tompe, S. Trumića, S. Pejovića, M. Dimitrijevića, V. Lakovića, N. Martinoskog, D. Lubarde i F. Slane, dok je I. Lacković poklonio jedan crtež.

IV likovna jesen bila je posvećena »Jugoslovenskom akvarelu«. Nagrađeni su N. Rajzer, M. Nikolajević i K. Tompa, a otkupna nagrada pripala je A. Jemecu. Otkupni fond proširen je radovima J. Ača, A. Bešlić, Slave Bogojevića, B. Dogana, T. Hruškoveca, M. Konjovića, F. Kulmera, Z. Pavlovića, V. Pecarskog, P. Purića, F. Slane, Ž. Turinskog i I. Zivković.

»Jugoslovenska tapiserija« bila je tema V likovne jeseni 1965. godine. Od 20 izlagača, nagrade su dobili M. Zorić, J. Buić, S. Čelić i F. Slana a za fundus »Likovne jeseni« otkupljene su tapiserije E. Tobolke i M. Konjovića.

Dalje izložbe tekle su sledećim hronološkim redom:

1966, VI likovna jesen: »II trijenale savremenog jugoslovenskog crteža« (nagrade: O. Herman, F. Mihelić i V. Veličković; otkupi: M. Tartalja, M. Konjović, Zora Petrović, D. Kalajić, M. Berber, P. Blesić, J. Horvat-Jaki, N. Kavurić-Kurtović, I. Lacković, T. Stojanović, Bobo Samardžić i R. Trkulja; pokloni: I. Lacković, M. Berber i M. Zaimović).

1967, VII likovna jesen: »Poetska fantastika« (nagrade: M. Konjović, N. Kavurić-Kurtović i T. Stojanović; otkupi: Peđa Milosavljević, M. Šuštaršić i S. Maksimović).

1968, VIII likovna jesen: »Antologija jugoslovenskog slikarstva sedme decenije« (otkupne nagrade: Mića Popović i Milan Konjović).

1969, IX likovna jesen: »III trijenale savremenog jugoslovenskog crteža« (nagrade: Ž. Djak, M. Zaimović, Miomir Radović i Lj. Pavlović; otkupi: Lj. Kokotović, N. Kavurić-Kurtović i R. Trkulja).

1970, X likovna jesen: »Jubilarna izložba« (otkupne nagrade: M. Čelebonović, M. B. Protić, N. Rajzer i M. Nikolajević).

1971, XI likovna jesen: »Trenutak jugoslovenskog slikarstva '71« (otkupne nagrade: V. Veličković, N. Prvulović, F. Kulmer, Đ. Ivačković i M. Zaimović).

1972, XII likovna jesen: »IV trijenale savremenog jugoslovenskog crteža« (otkupne nagrade: P. Blesić, S. Radojčić, M. Radović, D. Ristić, R. Reljić, Siladi Gabor, T. Stevanović i M. Zaimović).

1973, XIII likovna jesen: »Trenutak jugoslovenskog slikarstva '73 — starija i srednja generacija« (otkupne nagrade: Ivan Tabaković i Stojan Čelić).

1974, XIV likovna jesen: »Trenutak jugoslovenskog slikarstva '74 — mlada generacija« (otkupne nagrade: H. Gvardjančić, T. Lulovski, D. Otašević i Lj. Perčinlić).

1975, XV likovna jesen: »V trijenale savremenog jugoslovenskog crteža« (počasne premije: O. Petlevski, V. Veličković i S. Zec; otkupne nagrade: R. Anastasov, B. Baretić, B. Jesih, Z. Miladinović, Dobri Stojanović, I. Friščić i D. Todorović).

1976, XVI likovna jesen: »Trenutak jugoslovenskog slikarstva '76 — starija i srednja generacija« (otkupne nagrade: M. B. Protić, K. Divjak, V. Georgievski, H. Čatović i J. Knifer).

1977, XVII likovna jesen: »Trenutak jugoslovenskog slikarstva '77 — mlada generacija« (otkupne nagrade: S. Zec, B. Jesih, M. Miletić, I. Kuzur i V. Tomić).

Izložbom »Predstavljamo vam Likovnu jesen iz Sombora« želelo se da se bar delimično ukaže na otkupnu politiku i profile pojedinih izložbi, kakve su, na primer, bile I, II, VII, VIII, X, XI, XIII, XIV, XVI i XVII »Likovna jesen«, a istovremeno skrene pažnja i na samostalne izložbe koje su, između ostalih, imali u »Salonu Likovne jeseni« O. Herman (1972), Lj. Sokić (1973), Z. Prica (1973), A. Cvetković i B. Damjanovski (1977) i V. Stanić (1977). Ovim izborom od 47 slika, kolaža i crteža, odabranih iz bogate kolekcije »Likovne jeseni« koja danas broji oko 200 radova, ostajemo dužnici ostalim umetnicima, naročito brojnim i vrsnim crtačima, koji nisu njim obuhvaćeni, ostajući u nadi da će se u dogledno vreme svi oni naći na okupu pod zajedničkim krovom jedne buduće »Galerije savremenog jugoslovenskog slikarstva i crteža« podignute u samom Somboru kao gradu domaćinu.

KATALOG

MERSAD BERBER

1. **Konjica I**, 1966.
crtež tušem na papiru, 65x50 cm

ALEKSANDAR CVETKOVIĆ

2. **Metamorfoza**, 1976.
ulje na platnu, 130x145 cm

MARKO ČELEBONOVIĆ

3. **Mrtva priroda na plavoj pozadini**, 1969.
ulje na platnu, 114x145,5 cm

HILMIJA ČATOVIĆ

4. **Iščekivanje**, 1976.
ulje na platnu, 100x113 cm

STOJAN ČELIĆ

5. **Prodor**, 1969/73.
ulje na platnu, 195x140 cm

BOŽIDAR DAMJANOVSKI

6. **Konzervisani sumrak**, 1975.
ulje na platnu, 130x120 cm

KSENIJA DIVJAK

7. **Zidine**, 1976.
ulje na platnu, 97x130 cm

IVO FRIŠČIĆ

8. »Eko 5«, 1974.
crtež olovkom na papiru, 97x69 cm

HERMAN GVARDJANČIĆ

9. **Tipična krajina**, 1973.
akril na platnu, 180x180 cm

NEDELJKO GVOZDENOVIĆ

10. **Atelje**, 1960.
ulje na platnu, 66x96 cm

OSKAR HERMAN

11. **Starac i dete**, 1968.
uljani pastel, 77,5x65 cm

MILJENKO HORVAT

12. »1962—III 2«, 1962.
ulje-kolaž na kartonu, 17x30,5 cm

DORĐE IVAČKOVIĆ

13. **Slika 2. V 71**, 1971.
ulje na papiru, 170x160 cm

ANDREJ JEMEC

14. **Svetlucanje**, 1961.
gvaš na papiru, 33,8x22,8 cm

BORIS JESIH

15. **Moje okno**, 1975.
akril na platnu, 140x120 cm

DRAGOŠ KALAJIĆ

16. **Šekspir, naš savremenik**, 1966.
lavirani tuš na papiru, 71x100 cm

NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ

17. »69. krug 69. godine«, 1969.
kombinovana tehnika na papiru, 70x100 cm

JULIJE KNIFER

18. »MPC-73«, 1973.
akril na platnu, 80x100 cm

MILAN KONJOVIĆ

19. **Suncokreti**, 1968.
ulje na lesonitu, 92x49,5 cm

GOJMIR ANTON KOS

20. **Mrtva priroda u žutom i ljubičastom**, 1961.
ulje na platnu, 59x91 cm

IVAN KUDUZ

21. **Prostor**, 1977.
kombinovana tehnika, 150x120 cm

FERDINAND KULMER

22. **Struktura ponavljanja**, 1970.
mešana tehnika, 162x97 cm

PETAR LUBARDA

23. **Pustinjski vetar XII**, 1959.
ulje na platnu, 114x146 cm

TANAS LULOVSKI

24. »Lete«, 1974.
akril na platnu, 145x145 cm

DORĐE MATEVSKI

25. **Ukročena igra**, 1974.
ulje na platnu, 60x60 cm

MILAN MILETIĆ

26. **Crni zastor**, 1975.
ulje na platnu, 110x90 cm

PEĐA MILOSAVLJEVIĆ

27. **Nosorog**, 1967.
ulje na platnu, 130x162 cm

MILIVOJ NIKOLAJEVIĆ

28. **Ritam u kovitlacu**, 1969.
pastel na papiru, 23,5x35 cm

DUŠAN OTAŠEVIĆ

29. **Razglednica**, 1974.
bojeno drvo i platno, 120x120 cm

ZORAN PAVLOVIĆ

30. **Centralni ritam**, 1961.
ulje na platnu, 110x150 cm

ORDAN PETLEVSKI

31. **Prikaz**, 1975.
kombinovana tehnika na papiru, 76x67 cm

ZORA PETROVIĆ

32. **Kompozicija**, 1960.
ulje na platnu, 194x131 cm

MIĆA POPOVIĆ

33. **Kompozicija 181**, 1967.
kombinovana tehnika, 200x150 cm

ZLATKO PRICA

34. **Graditelj čamca**, 1972.
ulje na platnu, 65x93 cm

MIODRAG B. PROTIĆ

35. **List**, 1975.
ulje na platnu, 100x81 cm

LJUBICA SOKIĆ

36. **Predmeti na stolu I**, 1969.
ulje na platnu, 81x100 cm

VOJISLAV STANIĆ

37. **Bar u »San Stefano«**, 1976.
ulje na platnu, 50x68 cm

MARKO ŠUSTARŠIĆ

38. **Zbirka**, 1967.
ulje na platnu, 81x76,5 cm

IVAN TABAKOVIĆ

39. **Zagonetka**, 1972.
kolaž, 50x41,5 cm

40. **Brodolomnici**, 1972.

kolaž, 40,7x50,6 cm

41. **Senke lutilice**, 1973.

kolaž, 66,5x97 cm

MARINO TARTALJA

42. **Cveće**, 1961.
ulje na platnu, 73,5x60,5 cm

VLADIMIR TOMIĆ

43. **Dijagonala**, 1977.
ulje na platnu, 25x122 cm

VLADIMIR VELIČKOVIĆ

44. **Siva glava — zeleni kavez**, 1970/71.
ulje na platnu, 195x195 cm

LAZAR VOZAREVIĆ

45. **Forme II**, 1962.
ulje-kolaž na platnu, 73x50 cm

MEHMED ZAIMOVIĆ

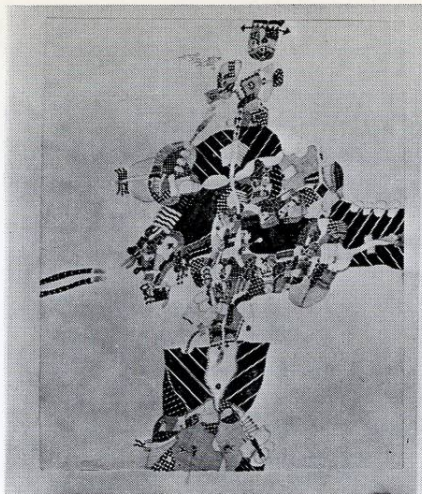
46. **Pismo drugu**, 1972.
bajc i gvaš na papiru, 62,5x50,3 cm

SAFET ZEC

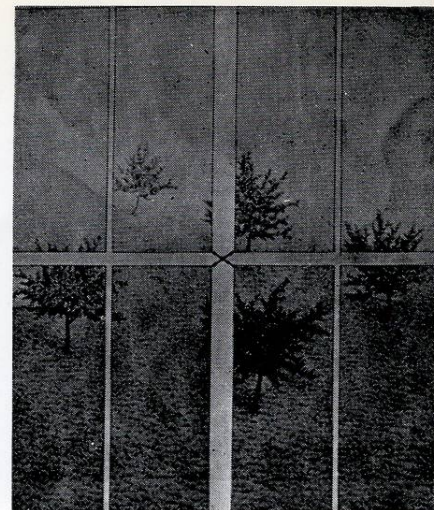
47. **Novi put**, 1977.
olovke u boji — tempera, 97x120 cm

Marino Tartalja

Mehmed Zaimović

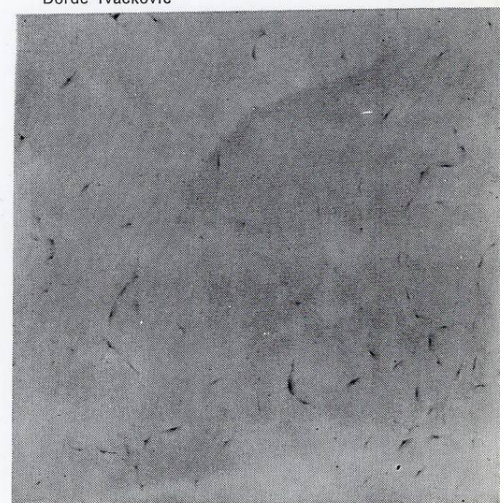
Boris Jesih

Stojan Ćelić

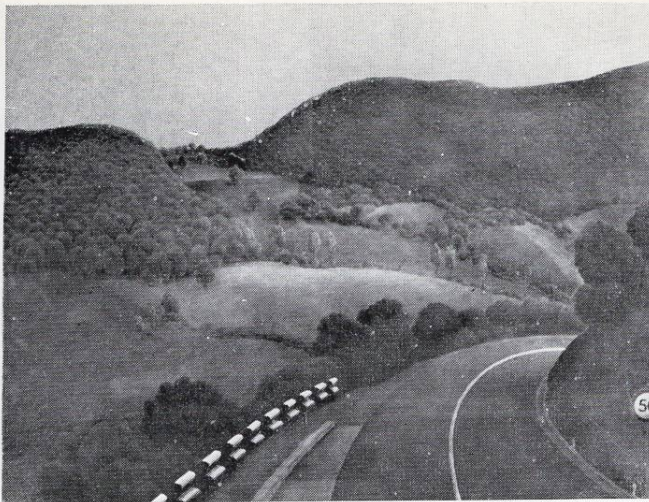
Dorđe Ivačković

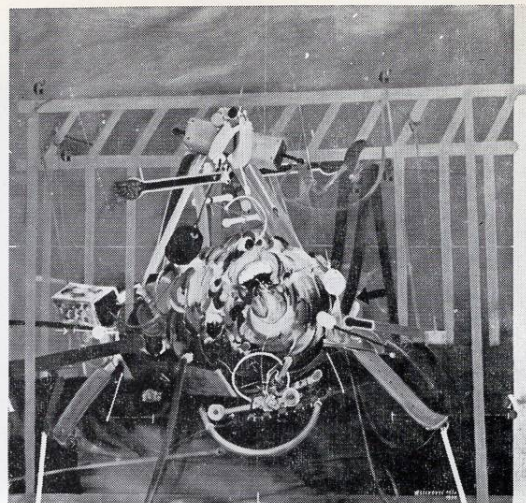
Tanas Lulovski

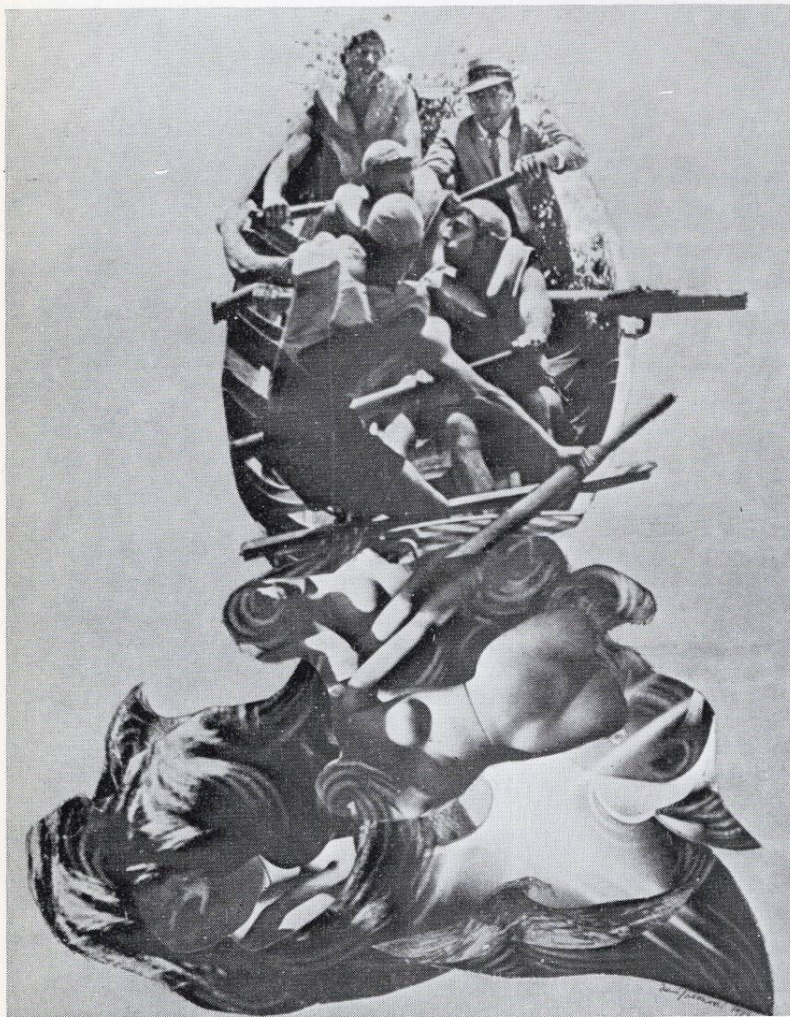
Milan Konjović

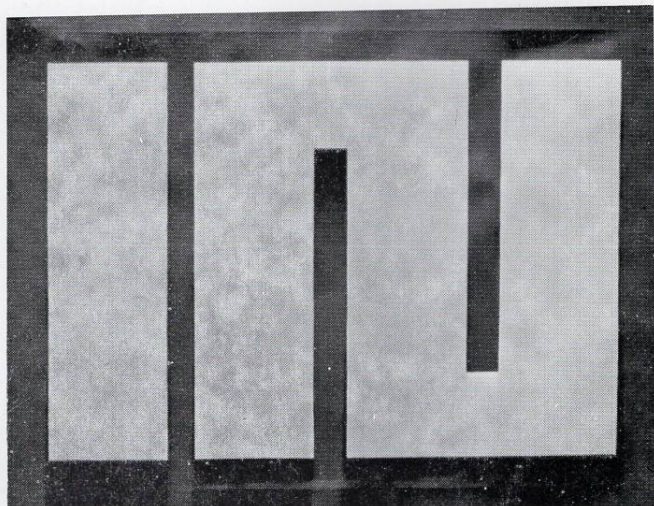
Safet Zec

Vladimir Veličković

Ivan Tabaković

Julije Knifer

Vojislav Stanić

Izdanje Muzeja savremene umetnosti, Beograd
Autor izložbe: Dragoslav Dordević
Grafička oprema kataloga: Novica Kocić
Tiraž 500
Štampa: Srboštampa, Beograd